

RECENZIO

Gellért 100!

Elek Lenke

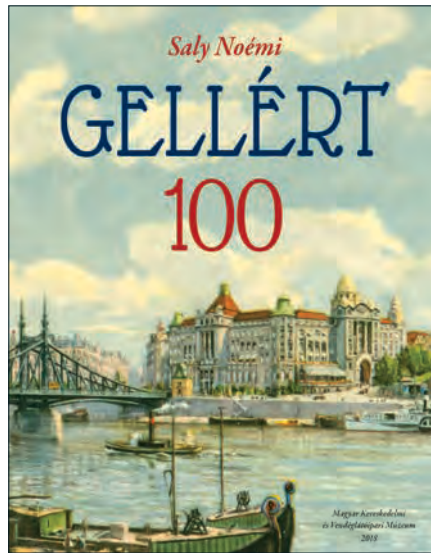
Saly Noémi: *Gellért 100.*

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, 2018.

Ára 3500 forint, a múzeumban kapható. Angol nyelvű változata is hamarosan megjelenik.

□ Egy szállodában lehet lakni, lehet pezsgőzni, ebédelni, randevúzni, lehet szeretni az épületet, és lehet nem szeretni. No meg lehet belefeledkezni a történetébe, mint ahogy *Saly Noémi* tette, hosszú hónapokon keresztül. Ilyenkor óhatatlan, hogy az ember meg ne szeresse kutatása tárgyát, hiszen látja érdemeit, hibáit, utólag is tanúja dicsőséges napjainak és szomorú életfejezeteinek.

Saly Noémi kiállítást rendezett erről a százéves, szépséges, szecessziós szállodáról és a tőle elválaszthatatlan fürdőről. Vének lett volna, ha a kurátori munka közben minderről nem ír egy könyvet is, hiszen gazdag anyag állt rendelkezésére. Aki nem jut el a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban március 3-ig nyitva tartó kiállításra, az is bármikor leemelheti a polcra a kötetet, és

tanulhat belőle. Igen, tanulhat. Mert akit különösebben nem érdekel a szállodahistória, azt is bizonyára leköti a történelem. Számos nagy jelentőségű politikai eseménynek volt helyszíne a Budapest látképéhez igencsak hozzátartozó épület, az ostrom alatt pedig még hadikórház is berendeztek labirintusszerű pincéjében.

A Gellért száz éves története önmagában olyan izgalmas, hogy filmet kellene róla forgatni. Mert benne már forgattak filmet – például a hatvanas években, amikor hazalátogató magyar disszidensek szürcsölték az akkor imperialista itálnak számító Martinit –, de róla még nem. (Egyébként nem példa nélküli, hogy egy-egy hí-

res szálloda története könyvvé vagy filmmé formálódik, példa rá a bécsi Sacher, amelyet már több műfajban megénekeltek.) Hogy *Alexandre Dumas* a Gellért elődjében, a Sárosfürdőben gyógyította reumás lábait? Hány világsztár lakott itt, és melyek voltak az akkori fine dining divatos fogásai? De megismerkedhetünk olyan sorsokkal is, mint *Bánlaky Géza* építész-igazgatóé, akit ez a könyv emel ki a méltatlan feledés homályából.

A Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum által kiadott kötet egyik erőssége a közvetlen, laza, 21. századi stílus, amely egyébként Noémi sajátja, de ezt csak ismerősei tudják róla. Viszont bárki, aki elolvassa, sokat derül majd rajta. A másik erősség a kiváló képanyag, amelynek nagy részét eddig soha, sehol nem láthattuk. Több mint kétszáz fotó, amelyek közgyűjteményekből, internetes portálokról és magánszemélyektől kerültek elő.

Furcsa látni, hogy még nem jár vilamos a Ferenc József hídon, és sokszoknyás, kendős asszonyok hordják a maltert a földem építéséhez. Ki hinné, hogy az uszoda helyén minigolf volt a pazar télikertben? És hogy 1957-ben még cipőt pucolt a londoner?

Igen, a Gellért idén száz éves.

Vajon születik-e róla könyv és kiállítás, amikor százötven lesz?

Györe Balázs

reggel

(Andor Tamásnak)

lecsúszik a vállamról
a teniszütő tokjának pántja
férfiak női táskával
és kiskutyával tipegnek munkába
a lányok megnézik önmagukat
a kirakatokban vagy
a villamosablak tükröződésein
öregember kapaszkodik
belerázzák testüket
a fenekükön feszülő nadrágjukba
TERROR házánál LAKÁS kiadó
csillan a fény a dermedt tintán
vizes zsemle 30 tejes kifli 45 forint
patkány fut be előttem egy lyukba
még látom a farkincáját a járdán
az utca neve király

KÖNYVJELZŐ

Budapest templomai (IV. és VI. kerület)

Szerkesztette Fabó Beáta

Budapesti Városvédő Egyesület

Ára kötetenként: 1 000 Ft

□ A Budapesti Városvédő Egyesület Templomtörténeti Csoportja célul tűzte ki, hogy kerületenként feldolgozza Budapest templomainak történetét, építészeti emlékeit. 2002-ben indult el a nyomtatott kiadvány-sorozat, az elmúlt 14 év alatt 16 kötetet jelent meg: időrendben a III., V., XII., XVI., XVII., XXII., XX., IX., VIII., X., I., XVIII., XI. és VII. kerületek anyaga. 2015-ben újabb két kötettel bővült a sorozat, az egyik a IV. kerületi, a másik a VI. kerületi templomokat mutatja be. Szeretnénk a kiadványokat minden olyan érdeklődőnek ajánlani, aki fogékony a főváros, esetleg szűkebb hazája történeti és építészeti értékei iránt, és az egyházközségekhez tartozó hívőknek, hogy jobban megismerjék a templomuk építésének történetét. A kiadványokban a kerületekben működő katolikus, református, evangélikus templomokat, a baptista imaházat és a zsinagógát mutatjuk be.

